

„Jezička sposobnost od početka“ – Podsetni list U6

Saveti za višejezičku komunikaciju u krugu porodice

Dragi roditelji!

Vaše dete je sada godinu dana i već zna da se okrene, da sedi, da puži i uskoro će prohodati. I u razvoju jezika se mnogo toga dogodilo. Vaše dete razume pojedinačne reči a možda već i zadatke. Zna da izgovara mnoge glasove, brblja i možda već pokušava da govori prve reči.

Na sledećim stranicama Vam pružamo informacije o daljnjem postupanju sa višejezičnošću i važne savete kako možete Vašem detetu pomoći pri učenju jezika.

Ako Vaše dete isprva uči samo maternji jezik

■ **Govorite sa Vašim detetom i dalje onim jezikom, kojim najbolje vladate.**

Za Vaše dete je veoma važno da čuje primer za ispravan govor. Čim je veći fond reči na maternjem jeziku, tim je lakše Vašem detetu da nauči nemački kao drugi jezik.

■ **Koristite svaku priliku da Vaše dete čuje nemački jezik.**

Čim pre Vaše dete dođe u dodir sa nemačkim jezikom tim će lakše naučiti taj jezik.

Kako deca u igri od druge dece lako nauče jezik, bilo bi dobro ako bi Vi sa Vašim detetom posećivali neku grupu za malu decu (npr. grupa za igranje, pevanje ili telesne vežbe).

■ **Rano posećivanje dečjih jaslica ili zavišta pružaju najbolju šansu za učenje nemačkog jezika.**

Ako Vaše dete odrasta sa više jezika

■ **Važno je da obadva roditelja sa detetom i dalje govore svojim maternjim jezikom.**

Dete obično ranije progovori jezikom koji češće čuje. To je sasvim normalno. Važno je da drugi roditelj ostane pri „svom“ jeziku, da ne bi zbunio dete.

■ **Nemojte se uznemiravati ako Vaše dete meša jezike.**

Vrlo često se dešava da deca mešaju

jezike, npr. kažu „Brot“ (hleb) na nemačkom a „maslac“ na srpskom jeziku. To ništa ne smeta nego je pre izraz visoke jezičke sposobnosti. Ponovite još jednom obe reči na Vašem jeziku i nemojte tražiti da ih dete ponovi.

■ **Ako niko od kontakt osoba ne govori sa detetom nemački, onda je sada veoma važno da dete dođe u dodir sa nemačkim jezikom.**

Poštovati i svoj maternji jezik i nemački

Pokažite detetu da ste ponosni na Vaš maternji jezik ali i da je važno dobro govoriti jezik zemlje u kojoj živite. Koliko rado i pre svega kako dobro će Vaše dete naučiti različite jezike, zavisi u visokoj meri od toga da li sve jezike pozitivno cenite i aktivno govorite. Ako npr. u kupovini go-

vorite nemački a kod kuće u krugu porodice Vašim maternjim jezikom, biće to od početka sasvim normalno za Vaše dete.

Vaše dete već zna

10.–14. mesec	Razume pojedinačne reči i male zadatke, govori prve reči, zatim polako proširuje fond reči (kod paralelnog učenja više jezika, prve reči slede nešto kasnije).
Od 18. meseca	Brzo uči nove reči i počinje da stvara kombinacije reči

Kako možete pomoći svojem detetu pri razvoju govora

■ **Recite često naziv stvari i radnji.**

Pre nego što Vaše dete razume jednu novu reč pa je kasnije zna i izgovoriti, mora tu reč prvo mnogo puta čuti od Vas.

Primer:

Ako Vaše dete pri zajedničkoj igri izvadi više stvari iz kutije za igračke, recite mu ime tih stvari:

(„A, to je pas.“ „O, ti imaš auto.“)

■ **Govorite polako i jasno i naglasite važnu reč u rečenici.**

Tako ćete olakšati Vašem detetu da razume nove reči i da ih zapamti. Uskoro će Vaše dete i samo od sebe pokušati izgovarati te reči.

■ **Reagujte pozitivno na pokušaje govora Vašeg deteta, iako ono još ne izgovara reči pravilno**

U početku učenja govora je veoma važno da Vaše dete rado govori. Zato sme koristiti dečji jezik kao npr. „av-av“. Primite to pozitivno i ponudite mu odgovarajuću reč. „Da, to je pas, on kaže av-av.“

■ **Počnite sa Vašim detetom razgledati jednostavne slikovnice.**

Pokažite detetu stvari u knjizi i recite mu kako se zovu. Ali ostavite i Vašem detetu vremena da samo razgleda i recite mu kako se zovu one stvari, koje pokazuje.